

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Vita Gasparis Barzaei Belgae E Societate Iesv: B. Xaverii
In India Socij**

Trigault, Nicolas

Coloniae, 1611

XV. Rectoris munus deprecatus Armuziam destinatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45183

B. Xauerio reuersus est, vt si quod fuerit eius rei conficiendæ Gasparis desiderium, B. Patris facile sit consortio compensatum. Ea re semel disturbata, in loca celebriora vicina, quæ frugem maiorẽ promittebant, consilium & studium collatum est.

CAPVT XV.

Rectoris munus deprecatus Armauziam destinatur.

AVDIERAT iam plurima de Gaspare B. Xauerius, & etiã nuper ex itinere notum, vt erat sagacissimus in aliorũ penetranda perfectione, hominem erat admiratus, animoq̃ue illum suo ad magna omnia destinabat. Primarijs autem Indiæ locis ferè prouiderat hæctenus; Armauziæ illum coquebat cura, cui emporio in rebus spirituales ferè deposito, quòd ipse sibi illam prouinciam reseruasset, nondum erat subuentum. Erat B. Xauerius ex ijs Imperatorib⁹, qui nõ modo nunquã plus militi suo impone-

ret, quam ipse sibi sumeret: sed qui, ut apud Lucanum Cato, dicere suis posset: pericula vestra praetentate meo. Solebat. n. ipse alijs ad difficilima quaque viam praemunire, & initia omnia, quae solent ferè esse difficiliora, praelibare. Hoc porro suum institutum ut in Armuziana missione violaret, faciebat Iaponicae missionis & Chinarum generosa cogitatio: quae iam ille duo regna spe & cogitatione deuorarat. Itaque circumspiciebat vniuersos, quis ex omnibus socijs eas vel corporis vel animi vires promittere videretur, quas in eam rem necessarias esse peruidebat. Celebris erat eo tempore concionator, P. Antonius Gomez, Goæ Rector: itaque statuit eum vel Diu, alteram Lusitanorum arcem, admodum quoque auxiliij spiritualis egentem, vel Armuziam amandare; Gasparem, quem tanto fructu sciebat hactenus Goæ commoratum, Collegij Rectorem designarat: atque hæc ex eo itinere, quod ante dixi, Cocino ad P.

ad P. Simonem scribit. Itaque cum Goam cum Gaspare peruenisset, *Gaspare* quod iam animo conceperat perficere aggreditur, Gasparique vocato, quid de se statuisset, aperit; cui *Rectorem* res ita inopina & improuisa accidit, ut præ stupore vix inueniret, *Goare-* quid responderet: demum ubi se collegit, ita homo parendi studiosissimus reclamauit, ac si ex ea re salus illius æterna penderet. Et sanè cum de ea re scribit, mirabili metaphora vsus ita ait: P. Franciscus me in alis ærumnæ voluit collocare, plus imponendo mihi, quam quantum ferre poterã, cui viderer quilibet posse tolerare. Ecce tibi virum ex amissim ad Societatis nostræ normam factum, quæ voto etiam peculiari ambitionem omnem ex schola humilitatis proscribit.

Facile aduertit Xauerius animi perturbationem, & Gasparis rationibus, ut videbatur, permotus rem distulit, non abstulit. Tum Gaspar velut inducijs datis cepit acerrimè cum Deo negotiari, ut eam re euer-

D 2 teret;

teret; sed efficere non potuit, ne exiguo tempore esset, quod nolebat: effecit tamen, ut paucis post diebus se Xauerius eo munere liberaret. Illud enim Deus Armuziam, tanto illius ciuitatis bono, aeterno sui numinis consilio destinarat: ipse autem rei successum aliò vertens ita scribit. Itaque tamdiu apud Dominum & apud P. Franciscum reclamauit, donec virium mearum tenuitatem agnouerit, & iugum abstulerit, quo eram planè oppressus: at non ita accidit. Nam Xauerius non ideò Gasparem illo metu liberauit, quòd de eius viribus diffideret: sed potius in admirationem viri versus, tum demum illum Armuziana missione dignum iudicauit, cum tale de profunda animi eius demissione periculum fecisset; quem fortasse antea non satis notum tanto Armuziani regni onere non putabat opprimendum. Neque enim erat minus, sed longè maius, Armuziam ire, quam Goæ manere; efferatos homines mitigare, quàm sanctissimos fratres guber-

gubernare. Sed nimirum est aliquid in honore, quod omnes sãcti fugiũt; in cruce ac labore, quod amplectãtur. Iam liberatus hoc metu Gaspar, totus in Iaponicam profectiõnem cum Xauerio ineundam incumbibat, & ipse Xauerius id vnum nominũs Gaspare cupiebat; fortẽ ingeniorum similitudine vterque in idem propendentes: sed velut Indicam profectiõnem Xauerij frustra homines deturbare sunt conati, ita quoque diuinam oportebat de Gaspare fieri voluntatem, quam Rectõribus ipse subditorum commodo aperit, qui dixit: Qui vos audit, me audit. Itaque vocatum ad se Gasparem, & Iaponicæ profectiõnis spe plenum ita Xauerius alloquitur: Ego te, mi Pater, iam socijs præficere, iam in Iaponiam mecum abducere statueram: sed sentio nihil horum Deo cordi esse, cuius consilio, mea quidem sententia, quam pro diuina es accepturus, Armuziam euocaris, sed tamen non ita, vt Iaponicæ profectiõnis te cu-

te cu-

te cupiam cogitationem deponere. Vado ego nunc quidem paucis comitibus: sed si Dominus sagemam impleuerit, annuam socijs vt in auxilium accurrant, è quibus sic habeto te omnium primū fore. Interim Armuzianis laboribus ad Iaponiæ certamina præludes, & tantę missionis, quā ego vni Iaponiæ postpono, messe desiderium Iaponiæ solaberis.

Habuit ex hac denūtiatione quod doleret; nihil tamen habuit, quod non ad honores sed ad labores vocaretur, vnde repugnaret. Itaque ad iter se parare iussus, subito ex Armuzia in Carmaniam, Persidem, Armeniam, & in vniuersam Saracenorum colluuiem toto animo ferri coepit, & quod ex Iaponia sperari poterat, certius sibi ab illa polliceri. Verum Gasparem iam ex Armuzia in Saracenos meditantem vna angebat Obedientiæ cura: itaq; ipse ne quid suo arbitratu aggrederetur, qui tantoperè parere cupiebat, à Francisco petit, vtrum si fortè classis aliqua, vel exercitus

Lusitana

*Martyrij
incēsa in
Gaspare.
cupidi-
tas.*

Lusitanus inde in Asiam Africamve tenderet, socium se adiungere posset, si tum ita expedire in Domino iudicaret. Sensit confestim B. Xaverius, Gasparem ex seipso metiens, hanc interrogationem ex martyrij cupiditate profectam. Itaque seuerè mandat, & in virtute, vt aiunt, S. obedientiæ, ne vel Rectoris Goani, vel Vicarij Armuziani, vel alterius cuiusquam licentia, suo iniussu toto triennio Insula exeat, nullo planè euentu. Hic Gaspar obstupuit, & obedientiæ se subdens, ita mandatum accepit, ac si triennio in angustissimum ergastulum recludi mandaretur. Tantilla enim insula angustissimum erat animo ita generoso ergastulum: tulit tamen, certus obedientiam victimæ preponendam. Sed nõ fuit hoc vnicum Gaspari à B. Xaverio præceptum datum; ita planè solebat ille socios, quos à se dimittebat, salutaribus monitis, velut antidotis totidem, contra tot vitiorum venena præmunire: quæ omni memoria digna, quòd ab Horatio Turfelli-

felli-

sellino commemorata sint, prætermittimus.

CAPVT XVI.

In Armuziano itinere quid egerit.

PRIVS QVAM Goa Gaspar excederet, Xauerij mandato Episcopum adit, vt eius fausta apprecatione bene auspiciatum iter esset. Ibi Episcopus admodum lætus, Armuziam mitti qui ciuitatem adiuuaret, & Gasparem mitti; satis ignarus, quanta indigeret in eam re facultate, potestatem cum illo suã, prout à Pontifice acceperat, nulla re excepta, communicat; simul addit litteras commendationis plenas & auctoritatis, quibus mandabat, Gasparem nõ minori omnes honore exciperet, ac seipsum: quod Gaspari sæpè vsui fuit in sceleratissima ciuitate; quanquam ad honorem quod attinet, ita modestia sua rem temperauit, vti nihil sibi ab Ecclesiasticis personis deferri permetteret, vsus his semper in animarum
auxi-